

Inhoudstafel

DEEL 1	9
SITUERING VAN HET BEGRIIP ONDERNEMING	9
HOOFDSTUK 1 : WAT IS EEN ONDERNEMING?	10
1.1. Taalkundige benadering.....	10
1.2. Juridische benadering	10
1.2.1. Wetboek van koophandel.....	10
1.2.2. Wet met betrekking van de boekhouding van ondernemingen	12
1.2.3. Wetboek van vennootschappen.....	12
1.2.4. Wet betreffende de handelspraktijken en de voorlichting van de consument.....	13
1.2.5. Koninklijk besluit houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen.....	13
1.3. Besluit.....	14
HOOFDSTUK 2: INDELING VAN DE ONDERNEMINGEN	15
2.1. Indeling van de ondernemingen volgens hun primair proces	15
2.1.1. Indeling volgens de aard van de ondernemingsactiviteit	15
2.1.2. Indeling in activiteitenklassen volgens het Instituut van de Nationale Rekeningen.....	20
2.1.3. Sectoriële indeling.....	22
2.2. Indeling van de ondernemingen volgens de mate van specialisatie	25
2.3. Indeling van de ondernemingen volgens de marktstructuur	26
2.3.1. De volmaakte concurrentie.....	26
2.3.2. Het monopolie	27
2.3.3. De oligopolie	27
2.3.4. De monopolistische concurrentie	28
2.4. Indeling van de ondernemingen volgens hun juridische vorm	28
2.4.1. De eenmanszaak	29
2.4.2. De vennootschap	30
2.4.2.1. De naamloze vennootschap	31
2.4.2.2. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid	32
2.5. Indeling van de ondernemingen volgens hun grootte	34
2.5.1. De kleine ondernemingen.....	34
2.5.2. De middelgrote ondernemingen	34
2.5.3. De grote ondernemingen	34
BIBLIOGRAFIE	<i>Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.</i>
DEEL 2	37
DE ONDERNEMING EN HAAR BELEIDSINSTRUMENTEN	37
HOOFDSTUK 3: WAT ZIJN BELEIDSINSTRUMENTEN?	38
HOOFDSTUK 4: HET ONDERNEMINGSPLAN	39
4.1. Begrip.....	39

4.2.	Projectomschrijving	41
4.3.	Voorstelling	41
4.4.	Marktonderzoek	42
4.5.	Marketingplan	42
4.5.1.	Wat is marketing?.....	42
4.5.2.	De marketingactiviteiten	43
4.5.2.1.	Het product	44
4.5.2.2.	De prijs	46
4.5.2.3.	De plaats	46
4.5.2.4.	De promotie.....	47
4.6.	Strategiebepaling	49
4.6.1.	Wat is strategie?	49
4.6.2.	Enkele modellen voor strategische planning.....	50
4.6.2.1.	De SWOT-analyse.....	50
4.6.2.2.	Het ‘vijfkrachtenmodel’ van Porter.....	51
4.7.	Organisatiestructuur	53
4.7.1.	Wat is de organisatiestructuur?	53
4.7.2.	De basisbestanddelen van een organisatie	53
4.7.3.	De organisatietypes	54
4.7.3.1.	De eenvoudige structuur.....	54
4.7.3.2.	De machineorganisatie	54
4.7.3.3.	De professionele bureaucratie	55
4.7.3.4.	De divisievorm	55
4.7.3.5.	De adhocratie.....	55
4.7.4.	De personele organisatiestructuren	56
4.7.4.1.	De hiërarchische organisatiestructuur	56
4.7.4.2.	De functionele organisatie.....	57
4.7.4.3.	De divisiestructuur	57
4.7.4.4.	De matrixstructuur.....	58
4.7.4.5.	De staforganisatie.....	59
4.7.5.	Financieel plan	59
HOOFDSTUK 5: HET FINANCIEEL PLAN		61
5.1.	Wettelijk kader	61
5.2.	Begrip	61
5.3.	Aansprakelijkheid opstellers financieel plan	62
5.4.	Vorm en inhoud financieel plan	63
5.4.1.	Principe.....	63
5.4.2.	Taak van de notaris	63
5.4.3.	Taak van de boekhoudkundige beroepen	64
5.4.3.1.	De bedrijfsrevisor	64
5.4.3.2.	De accountant.....	64
5.4.3.3.	De boekhouder	64
HOOFDSTUK 6: DE JAARREKENING		70
6.1.	Het doel van de jaarrekening	70
6.2.	De jaarrekening en de boekhoudwetgeving	70
6.2.1.	Kleine ondernemingen	70
6.2.1.1.	Omschrijving.....	70

6.2.1.2.	Boekhoudverplichtingen	70
6.2.2.	Middelgrote ondernemingen	71
6.2.2.1.	Omschrijving.....	71
6.2.2.2.	Boekhoudverplichtingen	71
6.2.3.	Grote ondernemingen.....	71
6.2.3.1.	Omschrijving.....	72
6.2.3.2.	Boekhoudverplichtingen	72
6.3.	De neerlegging van de jaarrekening.....	72
6.3.1.	Principe.....	72
6.3.2.	Neerleggingstermijn	73
6.3.2.1.	Principe.....	73
6.3.2.2.	Sancties bij niet-naleving	74
6.3.3.	Taal.....	75
6.3.4.	Kosten.....	75
6.4.	De geconsolideerde jaarrekening.....	76
6.4.1.	Omschrijving.....	76
6.4.2.	Consolidatiemethoden.....	76
6.4.3.	Wie moet een geconsolideerde jaarrekening opstellen?	77
6.4.3.1.	De moederondernemingen	77
6.4.3.2.	De consortia.....	78
6.4.4.	Vrijstelling van consolidatie.....	78
6.4.4.1.	Vrijstelling bij consolidatie door moederondernemingen	78
6.4.4.2.	Vrijstelling van consolidatie voor kleine groepen.....	79
6.4.5.	Neerlegging van een geconsolideerde jaarrekening.....	79
6.5.	De balans.....	80
6.5.1.	Begrip	80
6.5.2.	De activa.....	87
6.5.2.1.	Oprichtingskosten.....	88
6.5.2.2.	Immateriële vaste activa.....	88
6.5.2.3.	Materiële vaste activa	89
6.5.2.4.	Financiële vaste activa	90
6.5.2.5.	Vorderingen op meer dan één jaar	90
6.5.2.6.	Voorraden en bestellingen in uitvoering	91
6.5.2.7.	Vorderingen op ten hoogste één jaar.....	91
6.5.2.8.	Geldbeleggingen.....	91
6.5.2.9.	Liquide middelen.....	92
6.5.2.10.	Overlopende rekeningen	92
6.5.3.	De passiva	92
6.5.3.1.	Kapitaal	93
6.5.3.2.	Uitgiftepremies.....	93
6.5.3.3.	Herwaarderingsmeerwaarden.....	93
6.5.3.4.	Reserves	94
6.5.3.5.	Overgedragen resultaat.....	94
6.5.3.6.	Kapitaalsubsidies.....	94
6.5.3.7.	Voorzieningen	95
6.5.3.8.	Schulden op meer dan één jaar.....	95
6.5.3.9.	Schulden op ten hoogste één jaar	95
6.5.3.10.	Overlopende rekeningen	95
6.6.	De resultatenrekening.....	96

6.6.1.	Begrip	96
6.6.2.	De resultatenberekening	96
6.6.2.1.	Het bedrijfsresultaat	96
6.6.2.2.	Het financieel resultaat	96
6.6.2.3.	Het uitzonderlijk resultaat	97
6.6.2.4.	Schema resultatenberekening	97
6.6.3.	De resultatenverwerking	101
6.7.	De toelichting.....	104
6.7.1.	Begrip	104
6.8.	De sociale balans	104
6.8.1.	Principe.....	104
6.8.2.	Doel	104
6.8.3.	Inhoud.....	104
6.9.	Analyse van de jaarrekening.....	109
6.9.1.	Inleidende begrippen	109
6.9.2.	Eenvoudige analysetechnieken	109
6.9.2.1.	De structuuranalyse of verticale analyse	109
6.9.2.2.	De tijdsanalyse of horizontale analyse	110
6.9.3.	Vermogensstroomanalyse	110
6.9.3.1.	Begrip	110
6.9.3.2.	Cash flow.....	111
6.9.3.3.	Kasstroomtabel.....	113
6.9.3.4.	Tabel van herkomst en besteding der middelen	114
6.9.4.	Ratioanalyse	118
6.9.4.1.	Liquiditeit	118
6.9.4.2.	Solvabiliteit	119
6.9.4.3.	Rentabiliteit	121
6.10.	De jaarrekening en IAS/IFRS.....	123
6.10.1.	Situering	123
6.10.2.	De jaarrekening volgens IAS/IFRS	123
6.10.2.1.	De balans volgens IAS/IFRS.....	124
6.10.2.2.	De resultatenrekening volgens IAS/IFRS	128
6.10.2.3.	De toelichting volgens IAS/IFRS.....	130
6.10.2.4.	Het kasstroomoverzicht volgens IAS/IFRS	134
6.10.2.5.	De staat van wijzigingen in het eigen vermogen volgens IAS/IFRS	140
6.11.	Controle op de jaarrekening	141
6.11.1.	Principe.....	141
6.11.2.	De commissaris	141
6.11.3.	De benoeming van een commissaris	141
6.11.4.	De taak van de commissaris	142
6.11.5.	Het verslag van de commissaris	143
6.11.5.1.	Inhoud.....	143
6.11.5.2.	Soorten verklaringen	143
HOOFDFSTUK 7: HET JAARVERSLAG.....		147
7.1.	Wettelijke verplichting	147
7.2.	Inhoud van het jaarverslag	147
BIBLIOGRAFIE.....		<i>Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.</i>

DEEL 3	149
ENKELE BEGRIPPEN EN TECHNIEKEN UIT DE BEDRIJFSECONOMIE	149
HOOFDSTUK 8: DE AFSCHRIJVINGEN	150
8.1. Begrip	150
8.1.1. Afschrijving boekhoudkundig bekeken	150
8.1.2. Afschrijving buiten de boekhouding	150
8.2. De hoogte van de afschrijving	151
8.2.1. De aanschaffingswaarde.....	151
8.2.2. De nuttige gebruiksduur	152
8.2.3. De restwaarde.....	153
8.3. De afschrijvingsmethodes	153
8.3.1. De lineaire afschrijving	153
8.3.2. De degressieve afschrijving	155
8.3.2.1. Theoretische versie.....	155
8.3.2.2. Afschrijving op basis van de som van de jaarnummers	156
8.3.2.3. Fiscale versie	157
8.3.3. De afschrijving volgens bedrijfsdrukke	159
8.3.4. De ‘sinking fund’-methode	160
8.3.5. De afschrijving + rente of de afschrijving volgens het annuïteitenstelsel 161	
HOOFDSTUK 9: HET INVESTERINGSBELEID	164
9.1. Wat is investeren?	164
9.2. Evaluatietechnieken voor investeringen	165
9.2.1. De ‘pay back’-methode	165
9.2.1.1. Werking.....	165
9.2.1.2. Voordelen	167
9.2.1.3. Nadelen.....	168
9.2.2. De ‘return on investment’-methode	169
9.2.3. De ‘net present value’-methode	170
9.2.3.1. Principe.....	170
9.2.3.2. De investering heeft jaarlijks dezelfde cash flows	172
9.2.3.3. De investering heeft jaarlijks afwijkende cash flows.....	172
9.2.4. De methode van de ‘internal rate of return’	173
9.2.4.1. Principe.....	173
9.2.4.2. De investering heeft jaarlijks dezelfde cash flows	174
9.2.4.3. De investering heeft jaarlijks afwijkende cash flows.....	175
HOOFDSTUK 10: LOGISTIEK EN VOORRAADBELEID	181
10.1. Logistiek	181
10.1.1. Wat is logistiek?	181
10.1.2. Materiaalmanagement	181
10.1.3. Fysieke distributie	182
10.2. Voorraadbeleid	182
10.2.1. Inleidende begrippen	182
10.2.2. Bestelmethode	184
10.2.2.1. De BQ-bestelmethode	184

10.2.2.2.	De sS-bestelmethode	184
10.2.3.	De inventarisatie van de voorraden	184
10.2.3.1.	De periodieke inventarisatie	184
10.2.3.2.	De permanente inventarisatie	185
10.3.	De waarderingsmethodes van de voorraadverstrekking	186
10.3.1.	De individualisering van de voorraad	186
10.3.2.	De ‘first in - first out’-methode	186
10.3.3.	De ‘last in - first out’-methode	187
10.3.4.	De methodes van de gewogen gemiddelde prijzen	188
10.3.4.1.	Het voortschrijdend gemiddelde	189
10.3.4.2.	Het maandgemiddelde	191
10.3.5.	De methode van de vervangingswaarde	192
HOOFDSTUK 11: ENKELE KOSTENBEGRIPPEN		193
11.1.	Inleiding	193
11.2.	Indeling van de kosten	193
11.2.1.	De kosten volgens hun relatie met de ondernemingsactiviteit	193
11.2.1.1.	De vaste kosten	194
11.2.1.2.	De veranderlijke kosten	195
11.2.1.3.	De semi-variabele kosten	195
11.2.1.4.	De totale kosten	196
11.2.1.5.	De gemiddelde kosten	196
11.2.1.6.	De marginale kosten	197
11.2.2.	De kosten naar de aard	198
11.2.3.	De kosten naar de functie binnen de onderneming	200
11.2.4.	De kosten volgens hun toewijsbaarheid naar hun output	203
11.3.	Contributie en contributiemarge	203
11.4.	Break even point	203
11.5.	Grensprijs en differentiële prijspolitiek	208
11.5.1.	Grensprijs	208
11.5.2.	Differentiële prijspolitiek	210
HOOFDSTUK 12: INLEIDING TOT DE KOSTPRIJSBEREKENING		212
12.1.	De kostprijs	212
12.2.	Kostprijsberekening	212
12.2.1.	Doel van de kostprijsberekening	212
12.2.2.	Integrale kostprijs	212
12.2.3.	Bijdragecalculatie	213
12.2.4.	Voorbeeld werking integrale kostprijs versus bijdragecalculatie	215
12.2.5.	Activity based costing	217
BIBLIOGRAFIE		<i>Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.</i>
DEEL 4		219
BASISBEGRIPPEN VAN HET ALGEMEEN		
BOEKHOUDEN		219
HOOFDSTUK 13: TECHNIEK VAN HET AANDUIDEN VAN VERANDERINGEN IN DE		
BOEKHOUDING		220
13.1.	Werken met balansen	220

13.2. Werken met rekeningen	223
13.2.1. Werken met balansrekeningen	224
13.2.1.1. De actiefrekeningen.....	224
13.2.1.2. De passiefrekeningen	225
13.2.1.3. Besluiten.....	226
13.2.2. Werken met resultatenrekeningen	227
13.2.3. Praktische besluiten.....	229
13.3. Werken met journaalposten.....	229
13.4. De proefbalans en de saldibalans.....	232
1.4.1. De proefbalans.....	232
1.4.2. De saldibalans	232
<i>HOOFDSTUK 14: BOEKHOUDKUNDIGE VERWERKING VAN ENKELE VERRICHTINGEN</i>	233
14.1. De aankoop en de verkoop van handelsgoederen.....	233
14.1.1. Inleiding	233
14.1.2. Boekingen in verband met de aankoop van handelsgoederen.....	234
14.1.2.1. Boeking van de aankoopprijs	235
14.1.2.2. Boeking van de BTW	235
14.1.2.3. Boeking van het factuurbedrag	236
14.1.2.4. Boekhoudkundig schema: aankoop handelsgoederen.....	237
14.1.2.5. Diverse aspecten i.v.m. de aankoop van handelsgoederen	238
14.1.3. Boekingen in verband met verkopen van handelsgoederen	240
14.1.3.1. Boeking van de verkoopprijs.....	240
14.1.3.2. Boeking van de BTW	241
14.1.3.3. Boeking van het factuurbedrag	242
14.1.3.4. Boekhoudkundig schema: verkopen handelsgoederen	243
14.1.3.5. Diverse aspecten i.v.m. de verkoop van handelsgoederen	244
14.1.4. Boekingen i.v.m. de voorraadmutatie	246
14.1.5. Boekhoudkundig schema: bepaling verkoopresultaat.....	248
14.2. De aankoop van diensten en diverse goederen	250
14.2.1. Inleiding	250
14.2.2. Boekhoudkundige verwerking	250
14.3. De personeelskosten.....	252
14.3.1. Structuur van de personeelskosten	252
14.3.2. Boekhoudkundige verwerking	253
<i>BIBLIOGRAFIE.....</i>	255
<i>Index.....</i>	259